

Studenterrådgivningen

Til stede

FOR STYRKET STUDIETRIVSEL,
BEDRE LÆRING OG MINDSKET FRAFALD

Historie og aktualitet

Øget studietrivsel mindsker frafald, giver bedre læring og resulterer i sidste ende i dygtigere dimittender. Som institution under Uddannelses- og Forskningsministeriet er Studenterrådgivningens (SRG's) opgave at yde passende hjælp og støtte til studerende i form af sociale, specialpædagogiske og psykologiske interventioner – kompenserende såvel som forebyggende – således at studietrivsel styrkes, bevares eller genetableres.

I 1964 blev SRG født ud af aktivistiske kræfter i civilsamfundet, men beskæftiger nu udelukkende professionelle rådgivere med psykologisk eller socialfaglig baggrund. Igennem tiderne har SRG hjulpet hundredetusindvis af studerende med at overkomme deres problemer og opnå et tilfredsstillende niveau af studietrivsel til at kunne passe og afslutte deres studier. Hen over årene har SRG formået at tilpasse tilbuddene til samfundsudviklingen og en ungdom i forandring.

Denne responsivitet tager SRG med sig frem mod 2028. I de kommende år vil vi have et styrket fokus på at bidrage til, at de systemer og institutioner, der møder de studerende, indrettes, så de bedre understøtter studietrivsel og læring og forebygger unødigt frafald.

Dette fokus er nødvendigt, da stadig flere studerende i det danske samfund oplever mistrivsel. 29,2% af gruppen 'under uddannelse' rapporterer ifølge Sundhedsstyrelsen i 2021 et dårligt mentalt helbred (en stigning fra 18,6% i 2017) – den højeste andel af alle befolkningsgrupper fordelt på uddannelsesniveau. Dette mønster understøttes af tal fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, hvor det estimeres, at op mod hver femte studerende – svarende til ca. 50.000 studerende – altid eller ofte har stærke stresssymptomer i deres dagligdag på studiet.

I forskningen tilskrives den store stigning i mistrivsel i al væsentlighed samfundsmæssige forhold. Men af de unge selv opleves det for mange som deres individuelle, personlige vanskeligheder. På et overordnet niveau er der sket en øget individualisering, med en mere ustabil social identitet, større usikkerhed

og et internaliseret krav om at lykkes i et næsten grænseløst mulighedsrum. Det diagnostiske sprog nærer og næres af en psykologisering, hvor unge, for at finde kilden til deres mistrivsel, forventes at skue indad, 'mærke efter' og 'sætte ord på følelser' og derved risikerer at overse ydre faktorer i deres liv, som kan være med til at udløse disse reaktioner.

I denne strategi vil vi beskrive, hvordan SRG bedst kan bruge sin psykologiske, specialpædagogiske og sociale kernefaglighed til at imødekomme disse store udfordringer for det danske samfund og bidrage til at øge studietrivsel for de danske studerende ved alle videregående uddannelser.

God læselyst!

THOMAS BRAUN

Direktør

Vision for studietrivsel

SRG arbejder for, at flere studerende opnår at være i studietrivsel. Studietrivsel forstår vi som den enkeltes oplevelse af i *tilstrækkelig grad* at:

- høre til socialt
- være fagligt engageret og i læring
- tro på egne evner i studiesammenhæng
- bidrage meningsfuldt både fagligt og socialt til studiefællesskabet

I SRG's forståelse kan studietrivsel eksistere samtidig med, at studerende i *nogen grad* oplever, at det er svært at navigere privat og på studiet – både fagligt og socialt. Det er naturligt, at der i studietiden opstår bump og gnidninger, og at man nogle gange har det bedre og andre gange lidt sværere.

Når den studerende oplever – alene og sammen med andre – at kunne finde veje videre, når studielivet er svært, anser vi den studerende som værende i trivsel på sit studie.

Studietrivsel fremmes, når studiet er tilrettelagt på en måde, der er tydelig, og som fra et fagligt perspektiv tilbyder relevant, meningsfuldt indhold. Studiet bør sætte høje, men opnåelige krav og positive forventninger til den enkelte studerende og dennes bidrag på en måde, der gør, at motivation, præstation og deltagelse fremmes. Studietrivsel fremmes desuden ved, at studiestedet aktivt understøtter studiefællesskaber, hvor den enkelte oplever at kunne bidrage og føle sig tilpas og respekteret – også når den studerende som del af uddannelsen udfordres eller stødes på sit idégrundlag.

Grundsyn

I SRG tror vi på, at

- studerende reagerer naturligt med mistrivsel, når de oplever, at en række indre og ydre forhold ikke er, som de skal være.
- alle studerende skal føle, de har en betydningsfuld og tryk plads i verden, og at de fagligt og socialt hører til på deres studie.
- alle studerende kan hjælpes til at finde ressourcer både i sig selv og hos andre, så de kan mestre deres studieliv og livet i øvrigt.
- livet indeholder bump, og det at møde udfordringer og opleve svære følelser, relationer og perioder er helt almindeligt og forventeligt. Ingen er glade hele tiden, og det er okay. Det lindrer at dele og at være sammen med andre om noget betydningsfuldt.
- den store stigning i mistrivsel blandt studerende i overvejende grad skyldes samfundsmæssige og strukturelle forhold, og at tendenser til at individualisere problemer bør modarbejdes.
- det er muligt at påvirke rammer og strukturer – og den måde de forstås på af de studerende – sådan at studietrivsel styrkes.
- SRG har en privilegeret adgang til og forståelse for, hvilke udfordringer de studerende oplever, og har derfor også en særlig forpligtelse til at bidrage til en udvikling, der styrker studietrivsel, forbedrer læring og reducerer unødigt frafald.
- SRG er én aktør blandt mange, der aktivt arbejder for at styrke unges mentale helbred – og at vi kan finde gode alliancepartnere på de videregående uddannelser og bredere.

I SRG stræber vi efter at

- hjælpe så mange studerende som muligt til at opleve, at de har en betydningsfuld og tryk plads i verden, og at de fagligt og socialt hører til på deres studie.
- støtte de studerende i at fastholde deres plads på studiet og indgå i stærke lærende fællesskaber, sådan at institutionerne hjælpes i deres mission med at uddanne dygtige dimittender, som kan tage del i samfundet på en værdifuld måde.
- bidrage til en samfundsudvikling med bedre vilkår for mental sundhed.

3 strategiske indsatsområder

SRG's arbejde frem mod 2028 kan indfanges under ønsket om at være til stede:

1. For alle studerende, der mistrives

SRG vil hjælpe endnu flere studerende til at vende mistrivsel til studietrivsel. Flere studerende skal kende til SRG, flere studerendes mistrivsel skal via almengørelse af typiske studielivsudfordringer reduceres eller fjernes, og SRG vil sætte særligt ind i overgange til, på og fra videregående uddannelser.

2. For alle videregående uddannelsesinstitutioner

SRG vil i højere grad hjælpe uddannelsesinstitutionerne til at forme deres uddannelser på en måde, der fremmer studietrivsel. På den måde kan vi nå endnu flere studerende, forebygge mistrivsel, fremme læring og reducere frafald.

3. Med data og viden til gavn

SRG har adgang til unik data om, hvad der forårsager mistrivsel, og hvordan mistrivsel vendes til studietrivsel. Denne data vil SRG gøre tilgængelig for forskere, Uddannelses- og Forskningsministeriet, uddannelsesinstitutioner eller andre relevante interessenter – for derved at understøtte, at beslutninger, der påvirker studietrivsel, sker på så oplyst et grundlag som muligt.

De tre strategiske indsatsområder er alle vigtige, men har ikke samme vægt. Som baseline er vægtningen målt på medarbejderressourcer for de tre indsatsområder 95/5/0. For 2028 vil en ønsket vægtning være 80/15/5.

1. Til stede

– for alle studerende, der mistrives

Alt for mange studerende mistrives på deres videregående uddannelse. SRG er til stede for dem og vil bidrage til, at så mange studerende som muligt føler, de har en betydningsfuld og tryk plads i verden, og at de fagligt og socialt hører til på deres studie og bidrager til studiefællesskabet.

Ambitioner og mål for 2028

Øget kendskab og tilgængelighed

År for år skal stadig flere studerende, uanset hvor og hvad de læser, kende SRG som stedet, hvor de ubesværet kan få professionel hjælp, hvis de mistrives.

- De studerendes kendskab til SRG og vores tilbud. Baseline opgøres via en kendskabsanalyse blandt et repræsentativt udsnit af målgruppen i begyndelsen af 2023, og udviklingen følges frem mod 2028.
- De studerendes oplevelse af ubesværet adgang. Vi følger løbende op på baggrund af brugerfeedback på, om vores tilbud er hjælpsomme, lettilgængelige, ukomplicerede og med acceptable ventetider.
- Søgningen til SRG's tilbud vil år for år nærme sig den relative andel i forhold til fordeling på delsektorer, student-erpopulation i og uden for de fire største uddannelsesbyer samt køn.

De konkrete mål for forbedringer vil årligt blive fastsat i SRG's *Mål- og resultatplan* og målopfyldelse af rapporteret i *Årsrapporten*.

Bidrage til almengørelse

Alle SRG's tilbud bidrager til at almengøre de hyppigst forekommende typer af mistrivsel og identificere medvirkende strukturelle årsager. Mange studerende tror, de er alene om deres problemer, og de anskuer deres problemer som udtryk for egen uformåenhed. SRG's erfaring er, at det har en lindrende

virkning, når de får blik for, at mange andre har det som dem og for den kontekst og strukturelle årsager, der medvirker hertil. Denne almengørelse skal SRG's tilbud så vidt muligt medvirke til.

- SRG samler årligt et panel af faglige eksperter med SRG's rådgivende bestyrelse og får peer review på, i hvilket omfang det lykkes SRG at tilbyde indsatser, der for det første bidrager til at afindividualisere kontekstbetingede problemstillinger samt almengøre de studerendes reaktioner på disse. Og som for det andet bidrager til, at studerende oplever at kunne mestre de udfordringer, livet byder dem.

Bedre overgange

SRG vil fokusere på indsatser, der kan hjælpe studerende godt igennem svære overgange. Overgange til, på og fra en videregående uddannelse er for mange udfordrende. Dette gælder studiestart og -afslutning, men også fx overgangen fra vores almene tilbud til psykiatrien.

- SRG samler årligt et panel af faglige eksperter med SRG's rådgivende bestyrelse og får peer review på, i hvilket omfang det lykkes SRG at hjælpe studerende igennem svære overgange og identificere, hvilke overgange, SRG skal fokusere på fremadrettet.

Alle peer reviews vil tjene som udgangspunkt for afrapportering af hidtidige indsatser og målfastsættelse af nye og inddrages dermed i såvel udarbejdelse af SRG's *Mål- og resultatplan* og *Årsrapport*.

Eksempler på indsatser

- SRG udvikler tilbud baseret på bruger- og peer-feedback, der adresserer studerendes udfordringer og matcher studerendes behov og præferencer for hjælp.
- SRG udarbejder en signaturvideo, der kan integreres på de 42 institutioner ved videregående uddannelsers intranet, for på den måde at udbrede kendskabet til SRG's tilbud.
- SRG iværksætter et internt efteruddannelsesforløb for de rådgivere, der ikke har opdaterede erfaringer fra psykiatrien om, hvordan rådgivere kan identificere tidlige tegn på risiko for at udvikle psykiske lidelser, samt hvordan de bør håndtere situationen, når de møder studerende, der udviser sådanne tegn.

Fakta

Studerende, som i 2021 modtog et individuelt rådgivningstilbud fra SRG, fordelte sig således på delsektorer:

Erhvervsakademier 4,4 %
Professionshøjskoler 31,5 %
Universiteter 64,1 %

Den relative fordeling af den samlede studentermasse var henholdsvis 9, 38 og 54 %.

2. Til stede

– for alle videregående uddannelsesinstitutioner

SRG har siden 2018 tilbudt forebyggende indsatser til studerende og institutioner. Erfaringerne peger i retning af, at SRG's faglige bidrag kan anvendes til at justere på strukturelle forhold, der påvirker studietrivslen. Dermed tilføres institutionerne nyttig, handlingsrettet viden i indsatser for at styrke studerendes studietrivsel og læring og reducere frafald.

Ambitioner og mål for 2028

Udvide forebyggende samarbejde

SRG vil medvirke til, at mistrivslen forebygges, og at færre studerende oplever behov for hjælp. Derfor har SRG ambitioner om at udvide det forebyggende samarbejde med institutionerne og om at kunne dokumentere effekterne af det forebyggende arbejde.

Indikatorer på målopnåelse:

- SRG indgår frem mod 2028 flere, tætte samarbejder med institutioner og uddannelser om forebyggende tilpasning af fx uddannelsestilrettelæggelsen, undervisningen samt håndtering af overgange. I det omfang, det er muligt, opgøres målopfølgning kvantitativt med afsæt i, hvor mange studerende eller undervisere indsatserne kan nå ud til, og kvalitativt med en vurdering af indsatsernes skalerbarhed.
- Frem mod 2028 vil SRG videreudvikle, effektmåle og dokumentere indsatser, der understøtter studietrivsel, læring og fastholdelse på studiet. Dokumentation udarbejdes i samarbejde med institutionerne eller – hvis det er muligt at rejse finansiering – via systematiske evalueringer, følgeforskning eller interventionsstudier.

Eksempler på indsatser

- Partnerskab med udvalgte professionshøjskoler og Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at styrke og dokumentere fastholdelsen på udvalgte velfærdsuddannelser.
- Samarbejde med flere uddannelser om at tilrette uddannelsesplanlægningen for alle studerende, så den også indfanger behovene blandt studerende med psykiske funktionsnedsættelser.
- Samarbejde med udvalgte uddannelser om udarbejdelse og gennemførelse af handleplaner for uddannelsernes opfølgning på Danmarks Studieundersøgelser.

Fakta

I 2021 nåede SRG's
forebyggende indsatser ud til:

2.000 studerende
1.300 undervisere
900 mentorer/tutorer

3. Til stede

– med data og viden til gavn

SRG lytter til og samarbejder hvert år med et tusindtal studerende om at vende deres mistrivsel til studietrivsel. Den data og viden, dette samarbejde giver adgang til, vil SRG inden for rammerne af GDPR gøre tilgængelig for forskere, Uddannelses- og Forskningsministeriet, institutionerne eller andre relevante interessenter, som måtte ønske at bringe SRG's data i anvendelse. Dermed vil SRG understøtte, at beslutninger, der påvirker studietrivsel, sker på så oplyst et grundlag som muligt.

Ambitioner og mål for 2028

Fremme studietrivsel og læring

SRG vil bringe vores data og viden til gavn, så den bidrager til at fremme studietrivsel og læring samt reducere unødigt frafald og studietidsforlængelse. SRG's signatur skal være:

- Tilgængeliggjort data, der kan anvendes meningsfuldt af forskere, Uddannelses- og Forskningsministeriet, institutionerne eller andre relevante interessenter.
- Viden om effektfulde løsningstiltag, der er solidt funderet i SRG's specialiserede praksisviden.
- En bevidsthed om de vilkår, der eksisterer for at skabe forbedringer.
- En insisteren på at bidrage med nuancerede forståelser frem for simple løsninger på komplekse problemer.

Indikatorer på målopnåelse:

- SRG samler data og tilgængeliggør den for relevante interessenter.
- SRG stræber efter at bidrage med tilgængeliggjorte data og viden i Uddannelses- og Forskningsministeriets politikudvikling og implementering.

Eksempler på indsatser

- SRG ønsker at bidrage til Uddannelses- og Forskningsstyrelsens vidensgrundlag og vil søge samarbejde med Kontor for Analyse og Data.
- SRG vil styrke den datamæssige infrastruktur, så der kan trækkes endnu bedre data ud af SRG-kontaktpunkter med studerende.
- SRG stiller sig løbende til rådighed over for Uddannelses- og Forskningsministeriet i forhold til at belyse emner af særlig relevans – fx problemer med og muligheder for at reducere frafaldet på velfærdsuddannelser.